

UCHWAŁA Nr VI /45/ 2015
RADY GMINY MALBORK
dnia 12 czerwca 2015r.

**w sprawie przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Malbork na lata 2015 - 2017**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz.594 z póź. zm.) ,art.176 pkt 1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. z 2013r. poz.137 z póź. zm/

Rada Gminy Malbork uchwala, co następuje :

& 1.

przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Malbork na lata 2015 – 2017, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

& 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Malbork.

& 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY MALBORK

Michał Blachut

Załącznik Nr 1
do uchwały nr VI/45/2015
Rady Gminy Malbork
z dnia 12 czerwca 2015 roku

**Gminny Program wspierania rodziny w Gminie Malbork
na lata 2015 – 2017**

Malbork 2015

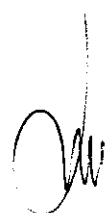
1. WPROWADZENIE

Pierwszy Program Wspierania Rodziny w gminie Malbork opracowano na lata 2012-2014. Program powołany został **UCHWAŁĄ NR XV/150/12 Rady Gminy Malbork z dnia 29 lutego 2012 r.** i był odpowiedzią na realizację obowiązku nałożonego na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to ustawa nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
4. finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne :

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013r. poz 135 z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.z 2013r. poz.182 z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005r.Nr 180 poz.1493 z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2012r. poz.1356),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005r. Nr 179,poz.1485 z póź.zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2001r. poz.1536 z póź. zm.),
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2015.

Niniejszy program został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Głównym celem programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich członków a w szczególności dzieci. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy osób dorosłych. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom właściwych warunków do opieki i prawidłowego rozwoju. Dziecko ma prawo do wychowywania się w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Dlatego też w programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i wieloprogowym. Istotnym elementem programu są również działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Podstawą działań jest nie tylko przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełnienia funkcji rodzicielskich ale także pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w funkcjonowaniu spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

W celu opracowania **Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 -2017** podjęto się dokonania analizy SWOT Programu, który realizowany i wdrażany był w latach 2012-2014 przez Gminę Malbork. Szczegóły analizy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1: Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników GOPS, odpowiedzialnych za realizację wsparcia. • Wykorzystanie różnych form pracy z rodziną (indywidualna, grupowa). • Włączenie się różnych specjalistów we wsparcie rodziny (budowanie interdyscyplinarnego systemu wsparcia). • Znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników GOPS. • Zatrudnienie Asystentów Rodziny pozwalające na poprawę stanu emocjonalnego, zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodzinę. • Zapewnienie kadrze GOPS szkoleń. • Inicjowanie interdyscyplinarnego wsparcia na rzecz rodziny. • Dbanie o standaryzację usług na rzecz rodziny poprzez wypracowanie odpowiednich procedur, monitoring, wsparcie specjalistyczne, ewaluację podejmowanych działań.	• Brak podziału zadań na inne niż GOPS instytucje • Brak zabezpieczenia odpowiednich środków na realizację i poszerzenia oferty wsparcia rodziny. • Brak zaplecza technicznego do realizacji form wsparcia (brak pomieszczeń, wyposażenia). • Brak zagwarantowanych miejsc w żłobkach i przedszkolach dla klientów GOPS. • Brak zwolnienia z opłat za pobyt dziecka z rodzin wielodzietnych w żłobkach. • Brak polityki wspierania rodzin niewielodzietnych • Brak zaplecza opiekuńczego w razie krótkotrwałej potrzeby opieki nad dzieckiem w związku z chorobą jedyne go opiekuna. • Obciążenie pracowników GOPS dodatkowymi zadaniami . • Małe zaangażowanie organizacji pozarządowych działalności pożytku publicznego do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie. • Małe zaangażowanie szkół w organizację zajęć pozalekcyjnych (bezpłatnych). • Brak atrakcyjnej , bezpłatnej oferty wsparcia i organizacji czasu wolnego dla nastolatków. • Brak bieżącego przepływu informacji na temat systemu wsparcia • Brak zagwarantowanych, bezpłatnych zajęć w placówkach kulturalnych dla najuboższych

	spełniających kryterium pomocy społecznej. • Słaby dostęp do terapii psychologicznych(rodzin, par, dzieci,uzależnień, współuzależnień). • Rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego, wsparcia środowiskowego, których część nie jest zaspokojona.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina. • Wzrost świadomości dotyczącej wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziny • Wzrost świadomości i umiejętność korzystania z różnych form wsparcia przez rodziny. • Zmiana wizerunku GOPS jako instytucji wspierającej rodzinę zmierzającą do wyeliminowania stereotypowego myślenia, że zajmuje się tylko „rozdawnictwem pieniędzy”. • Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia. • Udzielenie profesjonalnego wsparcia osobom indywidualnym i rodzinom poprzez indywidualne podejście przedstawicieli wielu służb. • Decentralizacja i demonopolizacja działań na rzecz wsparcia rodziny – GOPS jest jednym z podmiotów realizujących zadania na rzecz rodziny	• Niezrealizowanie zadań • Brak wsparcia opiekuńczo – wychowawczego dla rodziców – mniejsze szanse rozwojowe dzieci. • Wzrost kosztów życia rodziny • Faworyzowanie rodzin wielodzietnych. • Nieefektywne, powierzchowne wsparcie. • Wypalenie zawodowe pracowników. • Brak świadomości problemów i nieumiejętność szukania pomocy przez rodziny zagrożone. • Stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia dotyczące GOPS-u jako instytucji udzielającej jedynie wsparcia finansowego. • Zagrożające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci. • Brak natychmiastowej pomocy psychopedagogicznej prowadzi do rezygnacji z takiego wsparcia i pogłębienia się problemów a w konsekwencji do wzrostu kosztów ich rozwiązania.

Dokonana analiza pozwoliła wyznaczyć kierunki działań na kolejne lata realizacji Programu.

2.Organizacja systemu pomocy dziecku i rodzinie w gminie Malbork na podstawie obowiązujących przepisów.

Zaburzenie funkcji rodzicielskich i nieadekwatne postawy rodzicielskie stały się inspiracją, i próbą zdefiniowania nowego spojrzenia na system pomocy rodzinie. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, z późn. zm.) wprowadziła nowe zadania dzięki którym:

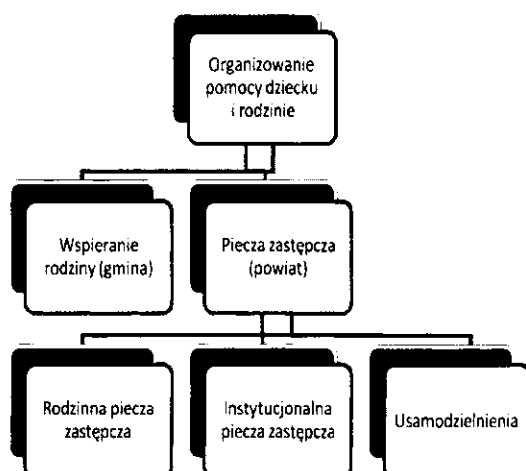
1. Kładzie główny nacisk **na utrzymanie** dzieci w ich naturalnym środowisku poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną w celu pozostawienia dziecka w rodzinie lub jego powrotu do środowiska rodzinnego.
2. W ramach działań profilaktycznych wprowadza i wzmacnia funkcje **asystenta rodziny**, którego celem jest prowadzenie systematycznej i bezpośredniej pracy z rodziną mającą trudności w prawidłowym funkcjonowaniu. Ustawa dopuszcza prowadzenie pracy z rodziną także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną (np. w systemie rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej – art. 10 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).
3. Doskonalą i **rozwija współpracę pomiędzy przedstawicielami instytucji**, które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną tj.:
 - placówkami opieki i wychowania: szkołą, przedszkolem, żłobkiem itp.
 - służbami zdrowia
 - instytucją pomocy społecznej
 - policją
 - sądemw celu wspomagania rodziny w działaniach na rzecz poprawy jej sytuacji.
4. Rozwija rodzinną pieczę zastępczą, w tym wprowadza nową definicję rodziny zastępczej, która zakłada, że funkcję tą będą mogli pełnić wstępni i rodzeństwo dziecka (na których zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym, ciąży obowiązek alimentacyjny), inne osoby spokrewnione lub spowinowacane z dzieckiem – po spełnieniu wymogów kwalifikacyjnych – w niezawodowych i zawodowych formach pieczy zastępczej.

5. Zapewnia **osobom spełniającym funkcję rodziny zastępczej lub osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka wsparcie merytoryczne, finansowe oraz rozwój i stabilizację zawodową**

np. poprzez wprowadzenie przerwy w wykonywaniu obowiązków, uznanie okresu sprawowania funkcji rodziny zastępczej zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka do okresu, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

6. Pozwala na umieszczenie **dzieci do 10 roku życia** (jeżeli zaistnieje taka konieczność) **wyłącznie w rodzinnych formach pieczy zastępczej** (wyjątek od tej zasady mogą stanowić jedynie dzieci, które z uwagi na potrzebę prowadzenia intensywnej, specjalistycznej terapii lub rehabilitacji nie mogą znaleźć się w mogącym zapewnić im odpowiedni poziom usług opiekuńczych środowisku rodzinnym lub jeżeli przemawia za tym zasada nierozłączania rodzeństwa)

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła dotychczas nieznaną instytucję w zakresie pieczy zastępczej i zasad wspierania rodziny. Został powołany organizator i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w gminie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego rolą jest zapewnienie rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka wsparcia specjalistów z zakresu pedagogiki, psychologii, prawa.

Koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest osoba zatrudniona przez Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku organizatora rodzinnej pieczy

zastępczej w celu wspierania rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie. Są zobowiązani do zapewnienia dostępu do przysługujących świadczeń zdrowotnych oraz kształcenia i wyrównywania braków rozwojowych a także szkolnych. Rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka mają zadbać o rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci a także zaspokajać ich potrzeby emocjonalne, rozwojowe, bytowe, społeczne i religijne. Pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, w przeciwieństwie do adopcji, ma charakter tymczasowy.

Tabela nr 1. Rodzinna piecza zastępcza w powiecie malborskim, stan na 31.12.2013 r.

Rodziny spokrewnione		Rodziny niezawodowe		RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE ŁĄCZNIE		Rodzinne domy dziecka		RODZINA PIECZA ZASTĘPCZA ŁĄCZNIE	
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
75	98	34	42	7	24	7	36	123	200

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR Malbork

3.Diagnoza środowiska lokalnego – sytuacja rodzin w gminie Malbork.

Rodzina to przede wszystkim instytucja wychowująca dzieci. Dla zadań polityki społecznej istotna jest zdolność rodziny do radzenia sobie z sytuacjami problemowymi wymagającymi reorganizacji dotychczasowych obowiązków członków rodziny oraz związanymi ze zwiększonymi obciążeniami finansowymi.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowywaniu dzieci wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem złożonym i długofalowym. Efekty pracy w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia na otrzymywane wsparcie, chęci wprowadzenia w swoim życiu zmian. Objęcie rodziny wsparciem asystenta czy przedstawicieli innych instytucji i organizacji pomocowych nie zawsze

gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W pracy socjalnej z rodziną ważną rolę odgrywa otoczenie społeczne instytucjonalne w jakim rodzina funkcjonuje. Wstępem dla niniejszego Programu jest diagnoza środowiska lokalnego.

Kondycja rodzin z gminy Malbork jest odbiciem ogólnej sytuacji demograficznej oraz gospodarczej kraju. Dostępne dane spisowe oraz negatywne prognozy GUS wskazujące na utrzymywanie się niskiego współczynnika dzietności oraz systematycznym wydłużaniem się średniej długości życia skutkują w dłuższym okresie systematycznym wzrostem udziału gospodarstw małych jedno i dwuosobowych w kolejnych latach spisowych. Towarzyszy temu spadek odsetek gospodarstw o większej liczbie członków. Obserwowane procesy demograficzne są charakterystyczne dla wszystkich dużych miast w Polsce w perspektywie średnio i długo terminowej. Z danych prognostycznych nie można jednak wnosić, że wraz ze zmniejszaniem się dzietności w polskich rodzinach, będą się zmniejszały, obserwowane w badaniach, obszary dysfunkcjonalności i dezorganizacji życia rodzinnego. Wręcz przeciwnie, wskazuje na to rosnąca dezinstytucjonalizacja rodziny oraz wpływ zjawisk społecznych i kulturowych na przebieg socjalizacji pierwotnej i wtórnej. Wchodzące w dorosłość kolejne roczniki malborszczyków wskazuje na lepsze przygotowane do ról zawodowych, lecz gorzej do ról rodzinnych.

Sytuację gospodarstw domowych i rodzin z gminy Malbork obrazują dane uzyskane ze sprawozdań GOPS oraz z badań w ramach „Strategii problemów społecznej gminy Malbork na lata 2006-2015”.

Z analiz danych sprawozdawczych prowadzonych przez GOPS wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin z gminy Malbork na różnych płaszczyznach. Pracownicy socjalni GOPS rozeznali w 2014 r. łącznie

176 środowisk, o łącznej liczbie osób 514, w tym 90 rodzin z dziećmi do lat 18. Pracę socjalną podjęto w 10 rozeznaczonych środowiskach. Dane sprawozdawcze pokazują, że problemami najczęściej występującymi w rozeznaczonych środowiskach przez pracowników socjalnych były: ubóstwo zdiagnozowane w 115 środowiskach, bezrobocie w 96 środowiskach, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego 48 środowisk. Ubóstwo, bezrobocie i bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego to 3 przesłanki objęcia pomocą społeczną.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2014 r. wpłynęło **12** Niebieskich Kart dotyczących podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. GOPS podejmuje szereg działań zmierzających do zminimalizowania, pojawiających się problemów poprzez pracę socjalną prowadzoną przez

pracowników socjalnych czy asystentów rodziny. Pracę asystentów rodziny koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który w roku 2014 zatrudniał 2 asystentów rodziny, współpracujących z 12 rodzinami. Asystenci rodziny zatrudnieni przez GOPS byli na umowę zlecenie oraz spełniali wymogi ustawy (wykształcenie wyższe kierunkowe).

4.Cele i zadania przewidziane do realizacji na lata 2015-2017.

Celem głównym Gminnego programu wspierania rodziny jest tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego.

Ochrona rodziny jest gwarancją rozwoju społeczeństwa dlatego tak ważne jest wspieranie jej rozwoju oraz promocja wartości rodziny poprzez:

- promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnych,
- działalność edukacyjno - informacyjną na rzecz promowania rodziny.

Biorąc pod uwagę że rodzina jest głównym środowiskiem funkcjonowania swoich członków, a przede wszystkim rozwoju dziecka i stanowi naturalne środowisko wychowawcze, w którym dziecko uczy się żyć i postępować w określony sposób, należy w sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami udzielić jej pomocy poprzez stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego oraz terapii rodzinnej, a więc **szeroko rozumianego systemu wsparcia.**

Cel główny Programu na lata 2015-2017 będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe i zagadnienia:

Tabela 2: Cele i zadania na lata 2015-2017

Cel 1.	Promowanie wartości rodziny poprzez propagowanie i inicjowanie działań na rzecz środowiskowych form wspierania rodziny w wychowaniu dzieci
Zadanie do realizacji	1) Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnych (działania w ramach realizowania pracy socjalnej metodą

	środowiskową). 2) Działalność edukacyjno- informacyjna na rzecz promowania rodziny- organizowanie spotkań o charakterze edukacyjnym, warsztatów, konferencji. 3) Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego zwłaszcza pedagogicznego, psychologicznego oraz prawnego. 4) Wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę. 5) Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży.
Zakładane rezultaty	1) Poprawa funkcjonowania rodzin, wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny. 2) Integracja rodzin w ramach środowiska lokalnego. 3) Zacieśnienie współpracy z podmiotami podejmującymi różnorodne działania na rzecz rodzin z dziećmi.
Wskaźniki realizacji	1) Ilość osób, którym udzielono poradnictwa specjalistycznego. 2) Ilość zorganizowanych festynów, pikników itp. 3) Ilość zorganizowanych spotkań o charakterze edukacyjnym.
Źródło pochodzenia wskaźnika	1) Sprawozdania realizatorów poszczególnych działań. 2) Ewaluacja podjętych działań.
Realizatorzy	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, WPS, Departament Edukacji, organizacje pozarządowe, GOPS

Cel 2.	Wdrażanie skutecznych metod zapobiegających kryzysowi w rodzinie.
Zadanie do realizacji	1) Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym. 2) Propagowanie i wspieranie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów. 3) Wspieranie edukacji dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
Zakładane rezultaty	1) Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi. 2) Zwiększenie kompetencji opiekuńczo wychowawczych

	rodziców/opiekunów. 3) Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi (np. uzależnienia, zachowania aspołeczne, dyskryminacja) i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież.
Wskaźniki realizacji	1) Ilość i rodzaj programów profilaktycznych: dla dzieci i młodzieży oraz rodziców / opiekunów. 2) Ilość osób objętych programami.
Źródło pochodzenia wskaźnika	1) Sprawozdania realizatorów poszczególnych działań. 2) Ewaluacja podjętych działań.
Realizatorzy	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Departament Edukacji, organizacje pozarządowe, Policja, GOPS
Cel 3.	Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w sytuacji kryzysowej.
Zadanie do realizacji	1) Wspieranie finansowe i merytoryczne placówek ukierunkowanych na pomoc rodzinie. 2) Prowadzenie szkoleń, seminariów, konferencji, forów wymiany doświadczeń odnośnie metod pracy oraz zakresu działania instytucji zajmujących się rodziną. 3) Bieżąca analiza potrzeb vs oferta pomocowa w środowiskach lokalnych, prowadzenie ujednoliconej bazy danych na temat takiej oferty. 4) Podejmowanie poradnictwa i interwencji na rzecz rodzin będących w kryzysie. 5) Współfinansowanie placówek zapewniających całodobową opiekę rodziny będącej w kryzysie. 6) Wypracowanie procedur wspierania rodziny na poszczególnych etapach pracy i między podmiotami odpowiedzialnymi za system wsparcia.
Zakładane rezultaty	1) Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc rodzinie. 2) Systemowy sposób rozwiązywania problemów rodziny. 3) Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny. 4) Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.
Wskaźniki realizacji	1) Ewaluacja podjętych działań. 2) Ilość i jakość dofinansowania instytucji wspomagających rodzinę. 3) Ilość oraz liczba uczestników szkoleń, seminariów, konferencji, forów wymiany doświadczeń.
Źródło pochodzenia	1) Ankiety ewaluacyjne. 2) Sprawozdania realizatorów poszczególnych działań.

wskaźnika	
Realizatorzy	GOPS, Policja, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Departament Edukacji, organizacje pozarządowe.
Cel 4.	Wdrażanie nowoczesnych metod pracy z rodziną i dzieckiem
Zadanie do realizacji	1) Szkolenie specjalistów pomagających rodzinie w innowacyjnych metodach pracy. 2) Poszerzanie kadry specjalistów, zwłaszcza w obszarze terapii i rehabilitacji dziecka i rodziny oraz w zakresie realizacji funkcji opiekuńczo wychowawczych. 3) Objęcie kadry specjalistów pomagających rodzinie regularną superwizją (grupową i indywidualną). 4) Inicjowanie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny. 5) Rozwój i wdrażanie prac społecznie użytecznych jako jednego z elementów systemu aktywizacji społecznej członków rodziny.
Zakładane rezultaty	1) Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych. 2) Poszerzenie oferty dostępnych dla klienta metod pracy z rodziną. 3) Ilość zatrudnionych asystentów rodziny. 4) Lepszy i szybszy dostęp do terapii. 5) Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.
Wskaźniki realizacji	1) Ilość godzin superwizyjnych i ilość osób w nich uczestniczących. 2) Ilość szkoleń i osób w nich uczestniczących. 3) Ilość dostępnych specjalistów i godzin terapii dostępnych w poszczególnych jednostkach. 4) Ilość kontaktów wizytacyjnych w innych ośrodkach pomocy rodzinie.
Źródło pochodzenia wskaźnika	1) Sprawozdania realizatorów poszczególnych działań. 2) Oferta specjalistyczna instytucji pomagających rodzinie dostępna publicznie.
Realizatorzy	GOPS, Policja, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Departament Edukacji, organizacje pozarządowe
Cel 5.	Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej.
Zadanie do realizacji	1) Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla potrzebujących oraz zapobieganie utracie mieszkania. 2) Zorganizowanie dofinansowywanej, dziennej opieki instytucjonalnej nad dziećmi dostosowanej do potrzeb opiekunów pracujących lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (opieka: żłobkowa, przedszkolna, w sytuacjach kryzysowych). 3) Zwiększenie oferty bezpłatnych form spędzania czasu wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

	4) Kontynuowanie i poszerzanie oferty dożywiania. 5) Pomoc finansowa dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej i bytowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
Zakładane rezultaty	1) Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny. 2) Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodu warunków socjalno-bytowych. 3) Zwiększenie mobilności opiekunów w podejmowaniu pracy i leczenia. 4) Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży. 5) Powstanie miejsc doraźnej, bezpłatnej opieki nad dzieckiem w sytuacjach kryzysowych.
Wskaźniki realizacji	1) Ilość przyznanych i nie utraconych mieszkań. 2) Ilość dofinansowanych miejsc w żłobkach i przedszkolach. 3) Ilość miejsc opieki doraźnej. 4) Ilość miejsc realizujących bezpłatne formy spędzania czasu wolnego oraz ilość uczestników zajęć. 5) Ilość osób objętych ofertą dożywiania. 6) Liczba przyznanych świadczeń.
Źródło pochodzenia wskaźnika	1) Sprawozdania realizatorów poszczególnych działań. 2) Oferta instytucji zapewniających dzieciom i młodzieży organizację czasu wolnego.
Realizatorzy	GOPS, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Departament Edukacji, organizacje pozarządowe, WPS

5.Rekomendacje do programu na lata 2015-2017

W oparciu o przeprowadzoną ocenę sytuacji rodzin z gminy Malbork sformułowane zostały rekomendacje dla programu wsparcia rodziny; stanowią one podstawę wyznaczenia priorytetów oraz zadań szczegółowych dla programu w perspektywie lat 2015– 2017.

L.p.	Priorytety	Odpowiedzialność
1.	Podjąć działania systemowe o charakterze wyprzedzającym, niwelujące społeczne i ekonomiczne konsekwencje utrzymujące się negatywnej prognozy społeczno-demograficznej dla mieszkańców gminy Malbork oraz jej skutków dla rodzin i gospodarstw domowych. Działania te winny przybrać formę rozwijanej współpracy instytucjonalnej pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy	• System pomocy społecznej, • System edukacji, • System zdrowia, system porządku i bezpieczeństwa

	Spółecznej - koordynatorem pomocy rodzinie oraz organizatorem pieczy zastępczej w Malborku, a innymi jednostkami organizacyjnymi Gminy – dysponentami zasobów infrastruktury społecznej. Należy dbać o niezbędny poziom integracji działań wspierających rodzinę z gminnymi programami polityki edukacyjnej, opiekuńczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz mieszkaniowej.	
2.	Dostosować formy planowych działań instytucjonalnych, poprzez organizację usług asystentów rodzinnych dla zidentyfikowanych potrzeb rodzin (w tym rodzin wielodzietnych).	• System pomocy społecznej
3.	Wzmocnić potencjał kadrowy GOPS w zakresie pracy socjalnej i oferowanego wsparcia specjalistycznego.	• System pomocy społecznej
4.	Promować dostosowane do wymogów współczesności reguły życia społecznego w rodzinie, podziału ról i obowiązków wynikających ze zmieniających się warunków i stylu życia.	• System edukacji • System pomocy społecznej
5.	Dążyć do zwiększenia oferty wsparcia specjalistycznego dla rodzin (w tym rodzin wielodzietnych) poprzez zwiększenie oferty: terapii indywidualnej i rodzinnej, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego.	• System pomocy społecznej, • System edukacji
6.	Zwiększyć dostępność mieszkań socjalnych dla potrzebujących co jest koniecznym i niezbędnym warunkiem pracy socjalnej i efektywnego wsparcia rodzin zamieszkujących substandardy techniczne i społeczne, lub doświadczających przemocy w rodzinie.	• System pomocy społecznej • System mieszkalnictwa
7.	Dobrze zorganizować, na wysokim jakościowo poziomie dostępną dla wszystkich chętnych publiczną opiekę instytucjonalną nad dziećmi (żłobkową, przedszkolną, szkolną).	• System edukacji • System zdrowia
8.	Podjąć działania na rzecz przywrócenia środowiskowych funkcji szkołom publicznym by stały się ośrodkami skupienia i aktywizacji rodzin z gminy Malbork również w ramach Programów Aktywności Lokalnej.	• System edukacji • System pomocy społecznej

9.	Przeciwdziałać ubóstwu dzieci i młodzieży poprzez ujednoliconą funkcję szkoły podstawowej i gimnazjum – niezależnie od narzuconych kryteriów udzielania świadczeń (finansowych i rzeczowych, np. w zakresie dożywiania).	• System edukacji • System pomocy społecznej
10.	Zapewnić zgodne z oczekiwaniami społecznymi zagospodarowanie wolnego czasu dzieciom i młodzieży – dbać o atrakcyjność ofert spędzania czasu wolnego rozwijanych w ramach działań środowiskowych.	• System edukacji • System pomocy społecznej • System kultury
11.	Podjąć zdecydowane działania na rzecz przeciwdziałania wzrostowi przemocy w rodzinie.	• System pomocy społecznej, • System edukacji, • System zdrowia, system porządku i bezpieczeństwa
12.	Przeciwdziałać zagrożeniom wykluczeniem społecznym osób i rodzin poprzez realizację działań w ramach projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych krajowych i zagranicznych w tym UE.	• System pomocy społecznej

6. Oczekiwane rezultaty programu

1. Promocja i kreowanie pozytywnego obrazu rodziny.
2. Stworzenie skutecznego systemu rozwiązywania problemów rodziny.
3. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i jej członków.
4. Zintegrowanie działań różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny i jej członków.
5. Zwiększenie aktywności organizacji i instytucji działających na rzecz rodziny.
6. Zwiększenie dostępu do informacji o różnorodnych formach wsparcia rodziny.
7. Poprawa bezpieczeństwa rodziny i jej członków.

7. Harmonogram realizacji Programu

Realizacja priorytetów w ramach Programu odbywać się będzie w sposób ciągły. Inicjatywy podejmowane będą adekwatnie do potrzeb i zgłoszonych problemów.

8. Monitoring realizacji programu i finansowania.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malborku składać będzie wójtowi gminy coroczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania systemu pieczy zastępczej i realizacji programu. Natomiast, zgodnie z art.179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku wójt, składa radzie gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

9. Realizatorzy programu

Gminny program wspierania rodziny w gminie Malbork jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie realizowany przy współpracy lokalnego samorządu, instytucji i organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów znajdujących się w gminie Malbork.

